

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย หลักสูตรการทดสอบความรู้เพื่อการขึ้นทะเบียนผู้ค้าตราสารหนี้

วัตถุประสงค์ของการขึ้นทะเบียนผู้ค้าตราสารหนี้ :

การขึ้นทะเบียนผู้ค้าตราสารหนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมมาตรฐานของผู้ค้าตราสารหนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ค้าตราสารหนี้มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนทราบถึงแนวทางและมาตรฐานการปฏิบัติงานในการค้าตราสารหนี้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการซื้อขายตราสารหนี้ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ ทด.67/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการค้าหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้

หัวข้อการทดสอบ :

การขึ้นทะเบียนผู้ค้าตราสารหนี้ นั้น สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยกำหนดให้ผู้สมัครจะต้องผ่านการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ค้าตราสารหนี้ โดยการทดสอบจะครอบคลุมความรู้ในหมวดต่างๆ ดังนี้

หมวดที่ 1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ จรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้ (จำนวน 40 ข้อ)

- 1.1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ
- 1.2 จรรยาบรรณในวิชาชีพ
- 1.3 มาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้ (Market Convention)

หมวดที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้ (จำนวน 40 ข้อ)

- 2.1 คุณสมบัติพื้นฐานและประเภทของตราสารหนี้
- 2.2 โครงสร้างและกลไกการทำงานของตลาดตราสารหนี้
- 2.3 การประเมินมูลค่าตราสารหนี้
- 2.4 การคำนวณอัตราผลตอบแทนและทฤษฎีโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย
- 2.5 การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาตราสารหนี้
- 2.6 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับหุ้นกู้
- 2.7 การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์
- 2.8 ตราสารอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและซื้อขายตราสารหนี้
- 2.9 การบริหารพอร์ตลงทุนตราสารหนี้

หลักเกณฑ์การผ่านการทดสอบ

1. กำหนดเกณฑ์การสอบผ่านในแต่ละหมวด ต้อง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ดังนี้
  - หมวดที่ 1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ จรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้ ไม่ต่ำกว่า 28 ข้อจาก 40 ข้อ
  - หมวดที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้ ไม่ต่ำกว่า 28 ข้อจาก 40 ข้อ

2. กรณีสอบไม่ผ่านในหมวดใด สามารถสมัครสอบเฉพาะหมวดนั้นๆ ใหม่ได้ภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่ครั้งแรกที่สอบผ่านหมวดใดหมวดหนึ่ง ทั้งนี้ อัตราค่าธรรมเนียมการทดสอบเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย เรื่อง ผู้ค้าตราสารหนี้ชั้นทะเบียน

กำหนดเวลาในการสอบ:

กำหนดเวลาการสอบในแต่ละหมวด ดังนี้

1. หมวดที่ 1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ จรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้ เวลาในการสอบ 75 นาที (1 ชั่วโมง 15 นาที)
2. หมวดที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้ เวลาในการสอบ 75 นาที (1 ชั่วโมง 15 นาที)

ทั้งนี้ ผู้เข้าสอบสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น Website ของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตลาดตราสารหนี้ เช่น

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย www.thaibma.or.th

กระทรวงการคลัง www.mof.go.th

สำนักบริหารหนี้สาธารณะ www.pdmo.mof.go.th

ธนาคารแห่งประเทศไทย www.bot.or.th

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. www.sec.or.th

เนื้อหาการทดสอบ

หมวดที่ 1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ จรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้

1.1 กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เช่น พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ระเบียบข้อบังคับ และประกาศคณะกรรมการสมาคมฯ รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการค้าตราสารหนี้

1.1.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกและเสนอขายตราสารหนี้ในตลาดแรก

- ตราสารหนี้ภาครัฐ – วิธีการและกระบวนการเสนอขายตราสารหนี้ภาครัฐ วิธีการประมูลและการชำระราคา
- ตราสารหนี้ภาคเอกชน – หลักเกณฑ์การออกเสนอขายหุ้นกู้ภาคเอกชน ได้แก่ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ

1.1.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดรอง

- หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจการค้าหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนึ่ง และการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น Repo, Securitization เป็นต้น
- หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของผู้ค้าตราสารหนี้
- การควบคุมการปฏิบัติงานและการปฏิบัติต่อลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์
- การรายงานข้อมูลการซื้อขายตราสารหนี้
- ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายตราสารหนี้

1.1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดตราสารหนี้ เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ธนาคารแห่งประเทศไทย นายทะเบียน ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency),

TSD, Primary Dealers เป็นต้น

1.2 จรรยาบรรณวิชาชีพ

1.2.1 จรรยาบรรณสมาชิกและผู้ค้าตราสารหนี้

1.2.2 มาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ค้าตราสารหนี้ เช่น การเสนอราคา การติดต่อกับลูกค้า

1.2.3 ลักษณะการปฏิบัติที่มีขอบในการซื้อขาย (Improper trading practice) เช่น Price / Volume manipulation เป็นต้น

1.3 มาตรฐานการปฏิบัติในตลาดตราสารหนี้ (Market Convention)

1.3.1 การกำหนดสัญลักษณ์ตราสารหนี้

1.3.2 มาตรฐานการคำนวณราคา

1.3.3 การปิดสมุดทะเบียน

1.3.4 การกำหนดวันคำนวณและวันชำระดอกเบี้ย

1.3.5 การกำหนดและแจ้งอัตราดอกเบี้ยลอยตัว

หมวดที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้

2.1 คุณสมบัติพื้นฐานและประเภทของตราสารหนี้

2.1.1 คุณสมบัติพื้นฐานของตราสารหนี้

2.1.2 ประเภทต่างๆของตราสารหนี้

2.1.3 ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

2.2 โครงสร้างและกลไกการทำงานของตลาดตราสารหนี้

2.2.1 ภาพรวมตลาดตราสารหนี้ในประเทศไทย

2.2.2 กลไกการซื้อขายในตลาดแรก

2.2.3 กลไกการซื้อขายในตลาดรอง

2.3 การประเมินมูลค่าตราสารหนี้

2.3.1 หลักการประเมินมูลค่าพันธบัตรรัฐบาลโดยใช้อัตราผลตอบแทนเมื่อถึงจนครบกำหนดอายุ (Yield to Maturity: YTM) และโดยใช้อัตราผลตอบแทนแบบสปอต

2.3.2 หลักการประเมินมูลค่าหุ้นกู้และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจโดยใช้อัตราผลตอบแทนเมื่อถึงจนครบกำหนดอายุ (Yield to Maturity: YTM) และโดยใช้อัตราผลตอบแทนแบบสปอต

2.3.3 หลักการประเมินมูลค่าตราสารหนี้ที่มีโครงสร้างกระแสเงินสดแบบอื่นๆ เช่น จ่ายดอกเบี้ยลอยตัว จ่ายดอกเบี้ยแบบ Step Up / Step Down และจ่ายแบบทยอยคืนเงินต้น

2.4 การคำนวณอัตราผลตอบแทนและทฤษฎีโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย

2.4.1 การคำนวณอัตราผลตอบแทนแบบต่างๆ เช่น Nominal Yield / Current Yield / Yield to Maturity / Total Return Yield / Yield to Call

2.4.2 การแปลงอัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยระหว่างรูปแบบต่างๆ เช่น Simple Yield / Semi - Annual Yield / Bond Equivalent Yield / Annualized Yield / Holding Period Yield

2.4.3 เส้นอัตราผลตอบแทน (Yield Curve)

2.4.4 ทฤษฎีโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย – Pure Expectations / Liquidity / Preferred Habitat / Market Segmentation

2.4.5 การคำนวณอัตราดอกเบี้ยฟอว์เวิร์ด (Forward Rate)

2.5 การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาตราสารหนี้

2.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างราคาตราสารหนี้และอัตราผลตอบแทน

2.5.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความผันผวนของราคาตราสารหนี้

2.5.3 การคำนวณและประยุกต์ใช้ Duration และ Convexity

2.5.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง Duration และ Coupon Rate / Time-to-Maturity / Yield-to-Maturity

2.5.5 การคำนวณและประยุกต์ใช้ Price Value of a Basis Point (PVBP or PV01)

2.5.6 การคำนวณและประยุกต์ใช้ Portfolio Duration

2.5.7 ข้อจำกัดต่างๆของการใช้ Duration และทางเลือกในการวิเคราะห์อื่นๆ เช่น Key Rate Duration / Effective Duration

2.6 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับหุ้นกู้

2.6.1 หลักการวิเคราะห์เครดิตโดยใช้ 4C – Capacity to Pay / Collateral / Covenants / Character of Management

2.6.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดจาก Business Risk / Financial Risk / Corporate Governance Risk

2.6.3 อันดับความน่าเชื่อถือทางเครดิต (Credit Rating) และการวิเคราะห์ Credit Spread

2.7 การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization)

2.7.1 แนวคิดการสร้างตราสารหนี้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Asset-Back Securities)

2.7.2 โครงสร้างและประเภทของสินทรัพย์ที่นำมาใช้สำหรับตราสารหนี้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

2.7.3 ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ – Interest Rate Risk / Credit Risk / Concentration Risk / Prepayment Risk / Liquidity Risk

2.8 ตราสารอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและซื้อขายตราสารหนี้

2.8.1 โครงสร้างและการประยุกต์ใช้อนุพันธ์ดอกเบี้ย เช่น Interest Rate Swap / Cross Currency Swap / Interest Rate Futures / Forward Rate Agreement (FRA) / Bond Futures

2.8.2 โครงสร้างและการประยุกต์ใช้อนุพันธ์เครดิต เช่น Credit Default Swap (Single Name, Basket)

2.8.3 โครงสร้างตราสารหนี้ที่มีอนุพันธ์แฝง เช่น Equity Linked Note / Credit Linked Note / Callable Bond / Puttable Bond / Convertible Bond

2.9 การบริหารพอร์ตลงทุนตราสารหนี้

2.9.1 การบริหารแบบตั้งรับ (Passive Portfolio Strategies)

2.9.2 การบริหารแบบเชิงรุก (Active Portfolio Strategies)

2.9.3 การประยุกต์ใช้ดัชนีตราสารหนี้ในการบริหารพอร์ตลงทุนตราสารหนี้และประเภทของดัชนีตราสารหนี้ที่เผยแพร่โดย ThaiBMA

2.9.4 การวัดผลการดำเนินงานของพอร์ตลงทุนตราสารหนี้ (Performance Measurement) และหลักการทำ Performance Attribution เบื้องต้น

2.9.5 ปัจจัยมหภาคที่มีผลต่อทิศทางอัตราดอกเบี้ยและการลงทุนในตลาดตราสารหนี้

+++++